

Vitez egzila

11/11/2009 18:50 by Administrator

Haris Grabovac je imao
samo 20 godina kad
je sa roditeljima napustio
rodnu Banjaluku u teškim ratnim godinama
i to nije vijest. Vijest je da je Haris danas
student književnosti u Stockholmu ali i da
mu je Dom Armbram iz Zenice upravo
objavio prvu knjigu pod simboličnim
nazivom "Vitez egzila". Knjiga je sabrala
pjesme i poneki prozni tekst i zavrijeđuje
pobjedu jer je po mnogo
čemu izuzetak.

Izuzetak je što smo Harisovu generaciju ovdje jezički totalno "zapustili" da je u njoj teško naći nekoga da
može cijelu knjigu na našem jeziku izačitati, a Haris, eto, cijelu knjigu napisao!

- Bosanci je moj maternji jezik, on je sastavni dio mene, moje ličnosti, mog identiteta, brani se Haris, mada ga niko ne
napada.

Harisova slika o bosanskom jeziku, kako sam kaže, je dosta romantična. "To je jezik koji je dosta osporavan, ali je
ipak uspio da preživi i da se razvije. Moje vladanje jezikom je ipak rezultat velike ljubavi prema bosanskoj
književnosti", reći će opisujući svoje vladanje maternjim jezikom prvom knjigom potvrđeno.

Haris u knjizi ističe nekoliko pisaca, tačnije pjesnika koji su mu bili uzor pri pisanju, ali i pomoć pri pripremanju
rukopisa. Tu su Meho Baraković, Idriz Salagić, Enisa Osmanović, a ponajviše Muharem Omerović. Oni su mu
pomagali sugestijama još dok je knjiga bila u rukopisu na radnom stolu.

Studira li književnost, može li se tu ugnijezditi i bavljeno bosnaskim jezikom, kao drugim, drugačijim? - pitam
uvezujući knjigu i studiranje.

- Bosanski jezik je na neki način i dio mojih književnih studija. Moj magistarski rad je pisan na temu identiteta u
Andrićevom romanu "Na Drini ćuprija", i uvijek pokušavam da kroz svoje studije stvaram novu sliku
bosanskohercegovačke književnosti. Mislim da ima puno prostora za takve aktivnosti i na filozofskim fakultetima, ali
nažalost malo naših mladih ljudi se usuđuje baviti našim piscima iako su porijeklom iz Bosne i Hercegovine, kaže
Haris, ističući da mu je ipak književna inspiracija T.S. Eliot i to njegovo rano modernističko pjesništvo.

- Eliot pjeva na odlomke iz klasične književnosti. Tu pronalazim slobodu koju olovka daje piscu, oslobađajući ga
okova i straha. U trenucima kada pišem cijeli svijet mi postane veliko igralište i osjećam neograničenu slobodu da
mogu da probijam granice i da se razvijam do veličine koju sam odredim, opisaće mi Eliota i sebe.

Haris, vjerovatno sudeći po sopstvenoj generaciji, misli da ljudi i danas čitaju, ali je izbor pogrešan. Ljudi danas
čine da se uz knjige opuste, često ne dopuštaju da im knjiga postavlja pitanja, a lijeni su i da knjizi postave pitanja.
Taj novi odnos između čitaoca i knjige je rezultirao konzumiranjem velikog broja popularističke literature, što
naravno ima za posljedicu da manje ljudi čita kvalitetnu literaturu od koje bi imali duhovnu korist.

Iako piše pjesme, Haris najradije čita romane od domaćih pisaca. Ističe Aleksu Antića, Mehmedaliju Maka
Dizdara, Milorada Pavića, Ivu Andrića, a od modernih Danila Kiša...

Određujući poruku knjige, mimo one koju će čitalac sam u njoj pronaći, mladi pjesnik kaže da je pjesmama htio
reći da ljudi i dalje skoro na isti način pate, boluju i bore se za opstanak, bez obzira jesu li ove ili one vjere, ove ili one
boje. Zato se svojom knjigom konstantno vraća simbolima "izvoru" i "čupriji"; u čupriji vidi
probleme sa kojima se uvijek danas suočava, a u izvoru na način kako ih preživi.

I kao da se cijeli ljudski život, cijela ljudska sudbina, sastoji od vraćanja izvoru i preskakanja čuprije, i tako u krug,
poručuje nam mladi pjesnik, čiji se prvoj knjizi iskreno radujemo.

Izvor vijesti: bosanskaposta